

Utjecaj troškova na osnovicu poreza na dobit kod mikro i malih poduzetnika

Bilić Kovačević, Tanja

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **RRiF College of Financial Management / RRiF Visoka škola za financijski menadžment**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:198:888992>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-22**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Final Examination Papers University of Applied Sciences RRiF - Final Examination Papers and Diploma Papers](#)

RRiF VISOKA ŠKOLA ZA FINANCIJSKI MENADŽMENT U ZAGREBU

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ ZA RAČUNOVODSTVO I FINACIJE

Tanja Bilić Kovačević

ZAVRŠNI RAD

**UTJECAJ TROŠKOVA NA OSNOVICU POREZA NA DOBIT KOD
MIKRO I MALIH PODUZETNIKA**

Zagreb, 2022.

RRiF VISOKA ŠKOLA ZA FINANCIJSKI MENADŽMENT U ZAGREBU

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ ZA RAČUNOVODSTVO I FINACIJE

ZAVRŠNI RAD

**UTJECAJ TROŠKOVA NA OSNOVICU POREZA NA DOBIT KOD
MIKRO I MALIH PODUZETNIKA**

Ime i prezime studenta: Tanja Bilić Kovačević

Matični broj studenta: 564/19-I

Mentor: Jasna Vuk, dipl.oec., v. pred.

Zahvala:

Na Erasmusu sam pročitala jednu dobru zahvalu na primjeru pisanja završnog rada, isto tako želim i ja početi svoju:

Najveću zahvalu dugujem prvo sebi, jer sam uz poduzeće kojeg vodim i obitelj uspjela u roku završiti svoje trogodišnje studiranje, želim zahvaliti novim prijateljicama koje sam upoznala tijekom studiranja, i što smo jedna drugu uvijek „gurale“ naprijed i kada je bilo lako i kada je bilo teško, bile smo jedna uz drugu.

Zahvaljujem se mentorici Jasna Vuk, dipl.oec., višem predavaču, na iskazanom povjerenju, vodstvu i korisnim diskusijama tijekom izrade ovog rada. Zahvaljujem svim profesorima i asistentima sa sve tri godine stručnog studija na suradnji, ugodnom boravku i stečenim znanjima, koje mogu dalje nositi sa sobom.

Na kraju bih se zahvalila i svojoj obitelji na strpljenju i moralnoj podršci, te povjerenju koje su mi ukazali tijekom studiranja, sada kada se okrenem iza sebe, usudim se reći: Uspjela sam!

NASLOV: UTJECAJ TROŠKOVA NA OSNOVICU POREZA NA DOBIT KOD MIKRO I MALIH PODUZETNIKA

SAŽETAK: Poduzetništvo karakterizira preuzimanje rizika ali i profitabilnost poslovanja. Svaki poduzetnik želi ostvariti što veći profit i pri tome platiti što manje poreza. Ostvareni troškovi smanjuju dobit, a time i porez na dobit. Neki troškovi su porezno nepriznati izdaci, te oni uvećavaju osnovicu poreza na dobit, a neki su pak porezno priznati izdaci, te oni umanjuju poreznu osnovicu.

Rad se bavi utjecajem troškova na osnovicu poreza na dobit kod mikro i malih poduzetnika. Cilj rada je teorijski odrediti troškove, pojasniti proces obračuna troškova i njihov utjecaj na osnovicu poreza na dobit, objasniti utjecaj troškova na financijski rezultat i osnovicu za obračun poreza na dobit te u konačnici pojasniti proces sastavljanja prijave poreza na dobit kod mikro i malih društava. Praktični se dio rada odnosi na sastavljanja Prijave poreza na dobit.

KLJUČNE RIJEČI: porez na dobit, porezni obveznik, porezna osnovica, troškovi

TITLE: THE INFLUENCE OF COSTS ON THE PROFIT TAX BASE MICRO AND SMALL ENTREPRENEURS

SUMMARY:Entrepreneurship is characterized by risk-taking but also business profitability. Every entrepreneur wants to make as much profit as possible and at the same time pay as little tax as possible. The incurred costs reduce the profit, and thus the profit tax. Some expenses are tax-deductible expenses, and they increase the income tax base, and some are tax-deductible expenses, and they decrease the tax base.

The paper deals with the impact of costs on the profit tax base of micro and small entrepreneurs. The aim of the paper is to theoretically determine costs, clarify the process of calculating costs and their impact on the income tax base, explain the impact of costs on the financial result and the basis for calculating income tax, and ultimately clarify the process of preparing the income tax return for micro and small companies. The practical part of the work refers to the preparation of the Income Tax Return.

KEY WORDS: profit tax, tax collector, tax base, costs

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. POREZ NA DOBIT U REPUBLICI HRVATSKOJ.....	2
2.1 Opća obilježja poreza.....	2
2.2 Podjela poreza.....	4
2.3 Svojstva poreza.....	6
2.4 Hrvatski porezni sustav.....	6
2.5 Porez na dobit.....	7
3. POREZNI OBVEZNICI.....	10
4. UTJECAJ TROŠKOVA NA OSNOVICU POREZA NA DOBIT.....	13
4.1 Pojmovno određenje troškova.....	13
4.2 Utjecaj troškova na financijski rezultat i osnovicu za obračun poreza na dobit.....	14
4.3 Utjecaj porezno nepriznatih troškova na poreznu osnovicu za obračun poreza na dobit	16
4.4 Manipulacije s porezno priznatim troškovima s ciljem smanjivanja osnovice poreza na dobit.....	20
5. SASTAVLJANJE PRIJAVE POREZA NA DOBIT.....	21
5.1 Sastavljanje PD obrasca.....	21
5.1.1 Predradnje prije sastavljanja PD obrasca.....	21
5.1.2 Popunjavanje PD obrasca.....	22
6. ZAKLJUČAK.....	36
7. LITERATURA.....	37
POPIS SLIKA.....	39
POPIS TABLICA.....	40

1. UVOD

Predmet završnog rada je utjecaj troškova na osnovicu poreza na dobit kod mikro i malih poduzetnika. Cilj rada je prikazati proces obračuna troškova i njihov utjecaj na osnovicu poreza na dobit, uz primjer sastavljanja Prijave poreza na dobit.

Svaki poduzetnik želi ostvariti što veći profit i pri tome platiti što manje poreza. Ostvareni troškovi smanjuju dobit, a time i porez na dobit. Neki troškovi su porezno nepriznati izdaci, te oni uvećavaju osnovicu poreza na dobit, a neki su pak porezno priznati izdaci, te oni umanjuju poreznu osnovicu.

Izvori podataka za izradu ovoga rada su stručna literatura, propisi, podaci s Interneta te interni podaci iz računovodstva knjigovodstvenog servisa Accounting TBK d.o.o iz praktičnog primjera. U radu su korištene sljedeće istraživačke metode: metoda deskripcije, kompilacije te analize i sinteze.

Sadržaj rada čini pet povezanih cjelina. Nakon uvodnog dijela u drugoj cjelini rada objašnjava se pojam poreza na dobit u Republici Hrvatskoj. U trećoj cjelini objašnjeno je tko su porezni obveznici s naglaskom na mikro i malim poduzetnicima. Tema četvrte cjeline je pojmovno određenje troškova, te utjecaj troškova na financijski rezultat i osnovicu za obračun poreza na dobit. U petoj cjelini pojašnjava se proces sastavljanja prijave poreza na dobit kod mikro i malih društava.

2. POREZ NA DOBIT U REPUBLICI HRVATSKOJ

2.1 Opća obilježja poreza

Porezi su prisilna davanja državi bez izravne protučinidbe. Početak oporezivanja veže se uz doba antike kada su zemlje bile prisiljene koristiti oporezivanje kao glavni izvor financiranja ratova. U današnje vrijeme porezi koje prikuplja država služe za razne namjene; od socijalnih pomoći do zdravstvenog i mirovinskog osiguranja. Kako bi se opravdalo oporezivanje, postoje brojne teorije, među kojima su:

- Teorija sile
- Teorija ugovora
- Teorija cijene
- Teorija reprodukcije poreza
- Organska teorija i
- Teorija žrtve.¹

Teorija sile pokazuje da su oporezivanje nametali pojedinci koji su se smatrali jačima na temelju svojih prava, primjer takvog oporezivanja nalazimo u feudalnim sustavima gdje su vlastelini na temelju svojih prava ubirali poreze od stanovništva na njihovoj zemlji.

Teorija ugovora se također povezuje s feudalnim sustavom, te se smatra da su porezi povremeni i privremeni način prikupljanja sredstava. Teorija cijene poreze prikazuje kao cijenu za javne usluge koje država pruža svojim stanovnicima, odnosno poreznim obveznicima. Važno je naglasiti da je ova teorija neodrživa zbog samog odnosa između oporezivanja i pruženih javnih usluga, ali i zbog same situacije da nisu svi stanovnici jedne države u mogućnosti doprinosti državi kroz poreze recipročno javnim uslugama koje koriste.²

Teorija reprodukcije poreza definira opravdanost ubiranja poreza, odnosno govori da je ubiranje poreza opravdano samo u slučajevima kada se sredstva prikupljena oporezivanjem troše produktivno s ciljem povećanja dohotka poreznih obveznika. Organska teorija prikazuje svrhu

¹ Bedeković, M. (2017.): Porezni sustav: autorizirana pitanja s primjerima iz prakse. Virovitica: Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici, str 39.

² Ibid.

postojanja države, odnosno može se definirati kao omogućavanje razvoja društva, za koje je potrebno ubiranje poreza. Posljednja teorija, odnosno teorija žrtve polazi od pretpostavke da država zahtijeva od poreznih obveznika žrtvu u obliku plaćanja poreza, ali pritom ne nastaje nikakva obveza države.³

Iako se poreze u najsazetijem smislu može definirati kao prisilna davanja državi bez izravne protučinidbe, to svakako nije potpuna definicija poreza, budući da ona ne postoji, već su moguće brojne definicije poreza, sukladno sljedećim karakteristikama poreza:

- Porezi su prisilna davanja.
- Porez je davanje bez izravne protučinidbe.
- Porez je općenito davanje.
- Porez je davanje fizičkih ili pravnih osoba iz viška proizvoda, a malokad iz imovine.
- Porez je monetarne prirode.
- Novci koji se prikupe porezima uzdržavaju proračun.⁴

Porezi su prisilna davanja koja su dužni plaćati svi kada se ispune uvjeti za plaćanje poreza. Porezi nemaju izravnu protučinidbu već se prikupljaju s ciljem zadovoljavanja javnih potreba. Porezi su općenita davanja jer se ne prikupljaju s ciljem financiranja određene javne potrebe, već im je cilj prikupljanja općenit. Porezi se prikupljaju u novcu (za razliku od prikupljanja poreza u prošlosti, kada se porez prikupljao i u stvarima), oporezuju se kako fizičke, tako i pravne osobe, a sve s ciljem financiranja proračunskih stavki.⁵

„Porezi su stari koliko i civilizacija. Nema ni jedne civilizacije koja nije ubirala poreze. Prva civilizacija o kojoj nešto znamo počela je prije šest tisuća godina u Sumeru, na plodnoj ravnici između rijeka Eufrata i Tigrisa, na prostorima današnjeg Iraka. Buđenje civilizacije, ali i buđenje poreza, zabilježeno je na glinenim pločicama iskopanim u Sumeru. Tamošnji su stanovnici prihvatili poreze za vrijeme velikog rata, ali kad je rat završio, poreznici se nisu htjeli odreći svoje povlastice oporezivanja. Od tadašnjih vremena porezi nisu nikad ukinuti, dapače tijekom povijesti samo su dobivali na važnosti. Za velikih ratova obično su se vrtoglavo povećavali, a

³ Ibid..

⁴ Nikolić, N. (1999.). Počela javnog financiranja. Split:Sveučilište u Splitu, str 77.

⁵ Ibid.

nakon završetka rata najčešće se nisu vraćali na predratnu razinu već su nastavljali rasti. No i u mirnodopskim se godinama razina poreza povećava.“⁶ Po tome bi bilo za očekivati da će država smanjiti poreze u slučaju ako prestane potreba za financiranjem većih javnih izdvajanja, ali ipak većina država ne snižava poreze. Posljedica toga je i rast udjela poreza u BDP-u.⁷

2.2 Podjela poreza

Porezi se općenito dijele prema:

- Vrsti porezne osnovice
- Prema razini državne vlasti kojoj pripada porezni prihod
- Prema tome koje kategorije stanovnika više opterećuju.⁸

Također se porezi mogu dijeliti na:

- Subjektivne i objektivne
- Sintetičke i analitičke
- Reparticijske i kvotne
- Fundirane i nefundirane
- Katastarske i tarifne
- Opće i namjenske
- Redovne i izvanredne
- Osnovne i dopunske
- Posredne (indirektne) i neposredne (direktne).⁹

Kod subjektivnih poreza se ponajprije vodi računa o osobi koju se oporezuje, dok se kod objektivnih vodi računa o objektu koji se oporezuje, odnosno o imovini ili dohotku. Sintetičkim porezima se oporezuje ukupna ekonomska snaga, dok se analitičkim porezima oporezuje samo jedna vrsta

⁶ Kesner-Škreb, M. (2005.). Uvod - o porezima. Institut za javne financije, Zagreb, str. 1.-2.

⁷ Ponoš, J. (2019.). Analiza utjecaja troškova na poreznu osnovicu i obračun poreza na dobit. Split: Sveučilište u Splitu, str.8

⁸ Ibid, str. 2.

⁹ Ribarić Čučković, E. (s.a.). Nastavni materijali: porezi – definicija, obilježja, klasifikacija, opravdanje. Rijeka: Sveučilište u Rijeci, str. 26.

imovine ili dohotka. Reparticijski porezi su oni porezi kod koji je unaprijed utvrđen iznos koji će se prikupiti oporezivanjem, dok je kod kvotnih poreza unaprijed poznat iznos koji će porezni obveznik platiti. Fundiranim porezima se oporezuje dohodak, dok se nefundiranim oporezuje imovina i prihodi od korištenja imovine. Katastarski porezi se propisuju temeljem podataka u katastarskim knjigama, dok se tarifni propisuju prema određenoj tarifi. Opći porezi nemaju unaprijed utvrđenu namjenu, dok namjenski imaju. Redovni porezi se prikupljaju u redovnim vremenskim intervalima (npr. mjesečno, kvartalno ili godišnje), dok se izvanredni porezi prikupljaju povremeno i privremeno, odnosno samo onda kada se ispune uvjeti za prikupljanje takvog poreza.¹⁰

S obzirom na udio u ukupnim poreznim prihodima države, mogu se razlikovati osnovni, dopunski i bagatelni porezi. Osnovnim porezima se smatraju 3 poreza koji najviše doprinose ostvarivanju poreznih prihoda države, odnosno PDV, porez na dohodak te porez na dobit. Dopunski porezi su manje značajni porezi, donose svega nekoliko postotaka od ukupnih poreznih prihoda države, ali svakako je riječ o vrlo značajnim iznosima sredstava za državu. U ovu skupinu spadaju i bagatelni porezi. Riječ je o porezima koji vrlo malo doprinose ostvarivanju poreznih prihoda države, ali su također bitni za funkcioniranje poreznog sustava. Posljednja skupina su direktni i indirektni porezi, pritom je direktne poreze moguće prevaliti, dok indirektno nije moguće prevaliti na drugog poreznog obveznika.¹¹

Cilj indirektnih poreza može biti ubiranje prihoda (porezi kao što su porez na promet, PDV itd.) te zaštita (odnosi se na neke vrste carina). Konačni efekt ovih poreza ovisi o mogućnostima prevaljivanja poreza na potrošače ili snižavanjem cijena dobavljačima. Pritom ako nije riječ o dobrima čija se potrošnja povećava s porastom cijene, ovi porezi imaju vrlo negativan efekt na pojedince s nižim dohotkom. Direktni porezi se nameću na trajnijoj osnovi i porezni obveznik takav porez plaća direktno poreznim vlastima (naglašavanje nemogućnosti prevaljivanja poreza). Najčešće korištena podjela poreza je na direktne i indirektno. Kada se promatra porezni sustav

¹⁰ Bašić, I. (2018.). Nastavni materijal: porezni management (porezno planiranje). Split: Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, str. 12.-16.

¹¹ Ibid., str. 50.-53.

RH, najznačajniji izravni porezi su porez na dobit, porez na dohodak te prirez porezu na dohodak, dok su najznačajniji neizravni porezi PDV, trošarine i porez na promet nekretnina.¹²

2.3 Svojstva poreza

Osnovna svojstva poreza su: efikasnost, pravednost, izdašnost, jednostavnost i stabilnost.¹³ Efikasni porezi bi trebali što manje utjecati na cijene dobara i usluga te bi se na taj način trebalo omogućiti iskorištavanje gospodarskih resursa s ciljem općeg blagostanja. Pravedan porezni sustav znači da bi pojedinci i poduzeća s većom poreznom snagom trebali više doprinostiti u porezni sustav. Izdašnost podrazumijeva da bi porezi trebali biti određeni na razini koja će osigurati podmirenje javnih rashoda, a s ciljem zadovoljavanja javnih potreba. Jednostavnost podrazumijeva da bi ubiranje poreza trebalo biti što jednostavnije, a također bi i poreznim obveznicima trebalo biti jasno koliko će poreza platiti kada se za to ispune uvjeti. Stabilnost znači da bi porezni sustav trebao biti stabilan, odnosno da bi sama stabilnost sustava bila narušena čestim izmjenama glede stopa te drugih specifičnosti poreza.¹⁴

2.4 Hrvatski porezni sustav

Hrvatski porezni sustav je među ostalim, podijeljen i po razinama vlasti te sukladno tome, svaka od razina ubire prihode od poreza koji su u njenoj nadležnosti. Slijedom toga, postoje državni, županijski, gradski (općinski) te zajednički porezi.¹⁵

Državni porezi su:

- Porez na dobit
- Porez po tonaži broda
- Porez na dodanu vrijednost

¹² Kesner-Škreb, M. (2005.). Uvod - o porezima. Zagreb: Institut za javne financije, str. 2.

¹³ Ponoš, J. (2019.). Analiza utjecaja troškova na poreznu osnovicu i obračun poreza na dobit. Split: Sveučilište u Splitu, str.11.

¹⁴ Jančiev, Z. i Stupić, J. (2016.). Hrvatski porezni sustav. Zagreb: Ministarstvo financija, str. 3.

¹⁵ Ibid.

- Trošarine i posebni porezi

Županijski porezi su:

- Porez na nasljedstva i darove
- Porez na cestovna motorna vozila
- Porez na plovila
- Porez na automate za zabavne igre

Gradski (općinski) porezi su:

- Prirez porezu na dohodak
- Porez na potrošnju
- Porez na kuće za odmor
- Porez na korištenje javnih površina

Zajednički porezi su:

- Porez na dohodak
- Porez na promet nekretnina

Porez na dohodak i porez na promet nekretnina su zajednički porezi jer se u određenim omjerima dijele između više razina vlasti. Posebna skupina poreza su porezi od igara na sreću i naknade na priređivanje igara na sreću koje se koriste za financiranje određenih javnih potreba.

2.5 Porez na dobit

Temeljni propisi koji uređuje u RH oporezivanje porezom na dobit su:

- Zakon o porezu na dobit, NN 177/04, 114/22
- Pravilnik o porezu na dobit, NN 95/05, 59/20
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o postupku i načinu korištenja prava na porez po tonaži broda, NN 8/2020
- Odluka o objavi kamatne stope na zajmove između povezanih osoba, 177/04, 32/20
- Pravilnik o postupku sklapanja prethodnog sporazuma o transfernim cijenama, NN 42/17.

Porez na dobit obračunava se na osnovicu, odnosno dobit koja se razlika između prihoda i rashoda društva. Potrebno je razlikovati računovodstvenu i poreznu dobit, s obzirom na to da se porez obračunava na osnovicu koja je izračunata kao porezna dobit ili gubitak. Porez na dobit je porez koji ubire središnja država za financiranje javnih rashoda na državnoj razini. Porez na dobit je uz PDV jedan od najizdašnijih poreza. Porez se plaća na dobit koju ostvare pravne osobe tijekom jednog obračunskog razdoblja (najčešće jedne kalendarske godine).

Porez na dobit također mogu plaćati fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost te građani kada su za to ispunjeni uvjeti. Posebni oblik poreza na dobit je porez po odbitku koji se plaća kada je riječ o dobiti koju ostvari nerezident u Republici Hrvatskoj. Porez po odbitku se plaća u situaciji kada dolazi do plaćanja kamata, dividendi, udjela u dobiti, autorskih prava i drugih prava intelektualnog vlasništva nerezidentima koji nisu fizičke osobe. Također, plaća se i prilikom plaćanja usluga istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja te revizorskih usluga. Bitno je napomenuti da se ovaj porez ne plaća uvijek, već samo kada je riječ o sjedištu pravnih osoba koje je u državama koje se smatraju poreznim oazama ili s kojima RH nema sklopljene ugovore o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.¹⁶

Porez na dobit jest porez što ga trgovačka društva plaćaju na ostvarenu dobit, odnosno na razliku prihoda i rashoda. Taj se porez u drugim zemljama obično naziva porezom na dohodak trgovačkih društava (corporate/corporation tax), tj. Pravnih osoba, za razliku od poreza na dohodak koji plaćaju fizičke osobe (individual/personal income tax). Hrvatska poreznopravna terminologija ne poznaje sintagmu porez na dohodak trgovačkog društva, nego se koristi izrazom porez na dobit (profit tax). Pojam porez na trgovačka društva (corporation tax) označava, osobito u Velikoj Britaniji, porez na dohodak trgovačkih društava, odnosno porez na dobit.

Nekoliko je pojmova koji su usko povezani s porezom na dobit, a kako su u nas malo poznati, čini se korisnim dodatno ih objasniti. To su, posebno, pojmovi dvostruko oporezivanje (double taxation), sustav imputacije ili sustav pripisivanja (imputation system), sustav odvojenih poreznih stopa (split-rate system),transferna cijena (transfer pricing), načelo nepristrane

¹⁶Porezna uprava. Dostupno na:https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez.na.dobit.aspx (pristupljeno 25. 7. 2022.)

transakcije ili „načelo nadohvat ruke“ (arm`s lenght principle) i stanjena kapitalizacija (thin capitalization).¹⁷

Postoje znatna razmimoilaženja u stajalištima o tome što je dvostruko oporezivanje (double taxation), ali nedvojbeno je da do te pojave dolazi ako je na isto dobro više od jedanput naplaćen porez. Primjerice, u sustavu preza na dobit dvostruko oporezivanje nastaje ako je propisano da trgovačko društvo treba platiti porez na svoju dobit, a njegovi dioničari pojedinačno trebaju platiti porez na dividende isplaćene iz već oporezovane dobiti. Dvostruko oporezivanje može se izbjeći ili ublažiti odobravanjem olakšice za trgovačko društvo kada ono raspodjeljuje svoju dobit na koju je već plaćen porez na razini trgovačkog društva i za koju će još porez platiti dioničari, ili odobravanjem olakšice dioničarima putem imputacijskog odbitka plaćenog poreza ili odbitka za prethodne poreze koje je već platilo trgovačko društvo.

¹⁷ Institut za javne financije. Dostupno na: <https://www.ijf.hr/upload/files/file/porezi.pdf> (pristupljeno 23. 7. 2022.)

3. POREZNI OBVEZNICI

U Hrvatskoj porez na dobit spada u neposredne poreze, što znači da se izravno oporezuje porezni obveznik te su porezni obveznik i porezni destinator ista osoba, a kao takvi se teško mogu prevaliti na treće osobe. Obveznici poreza na dobit u Republici Hrvatskoj, sukladno čl. 2. Zakona o porezu na dobit su:

1. trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarskih procjenjivih koristi
2. tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika (nerezident)
3. fizička osoba koja utvrđuje dohodak na način propisan za samostalne djelatnosti prema propisima o oporezivanju dohotka ili koja počinje obavljati takvu samostalnu djelatnost ako izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak (obveznik je plaćanja poreza na dobit ako u prethodnom poreznom razdoblju ostvari ukupni primitak veći od 7.500.000,00 kn).

Obveznici poreza na dobit nisu:

1. tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i Hrvatska narodna banka nisu obveznici poreza na dobit, osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.
2. Državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije nisu obveznici poreza na dobit.
3. Prethodno navedene osobe koje u skladu s posebnim propisima obavljaju određenu gospodarsku djelatnost čije bi neoporezivanje dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu, dužne su u roku od osam dana od dana početka obavljanja te djelatnosti upisati se u registar poreznih obveznika koji vodi Porezna uprava radi utvrđivanja obveza poreza na dobit po osnovi obavljanja određene gospodarske djelatnosti. Ako se ne upišu u navedeni registar, Porezna uprava će na vlastitu inicijativu

ili na prijedlog drugih poreznih obveznika ili druge zainteresirane osobe, rješenjem utvrditi da su te osobe obveznici poreza na dobit za tu djelatnost.

4. Investicijski fondovi bez pravne osobnosti koji su osnovani i posluju u skladu sa zakonom po kojem su osnovani nisu obveznici poreza na dobit.
5. Porezni obveznik je i svaki onaj poduzetnik ili njegov pravni sljednik koji ne potpada pod odredbe stavka od 1. do 8. ovoga članka, a koji nije obveznik poreza na dohodak prema propisima o oporezivanju dohotka i čija se dobit ne oporezuje drugdje.

Obrtnici su obveznici poreza na dohodak te samim time ne spadaju u kategoriju obveznika poreza na dobit, osim ako ne ispune određene uvjete ili samoinicijativno ne podnesu pisani zahtjev nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu da u sljedećoj kalendarskoj godini umjesto poreza na dohodak žele plaćati porez na dobit.

Obveznik poreza na dobit po odbitku također je definiran zakonskom regulativom. Naime, tuzemni isplatitelj koji plaća kamate, dividende, udjele u dobiti, autorska prava i druga prava intelektualnog vlasništva (prava na reprodukciju, patente, licencije, zaštitni znak, dizajn ili model, proizvodni postupak, proizvodne formule, nacrt, plan, industrijsko ili znanstveno iskustvo i druga slična prava) inozemnim osobama koje nisu fizičke osobe i koji plaća usluge istraživanja tržišta, poreznog i poslovnog savjetovanja i revizorske usluge inozemnim osobama.¹⁸ Ukratko, obveznik poreza na dobit po odbitku je isplatitelj.

Stope poreza na dobit koje se primjenjuju od 1. siječnja 2021. godine 10% i 18%. Porezni obveznik spada u prvu grupu stope poreza na dobit od 10% ako su njegovi prihodi u poreznom razdoblju manji od 7.500.000,00 kn, a ako su prihodi jednaki ili veći od 7.500.000,00 kn porezni obveznik spada u drugu grupu te mu stopa obračuna poreza na dobit iznosi 18%.

Stopa poreza na dobit po odbitku iznosi 15%, osim kad je riječ o dividendama i udjelima u dobiti kod kojih se obračunava po stopi od 10%. Iznimno od odredbi ovoga članka, porez po odbitku plaća se po stopi od 20% na sve usluge te na sve vrste naknada oporezivih prema ovom članku, kada se plaćaju osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave odnosno nadzora poslovanja u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne

¹⁸ Ibid.

svrhe, a s kojima Republika Hrvatska ne primjenjuje ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

4. UTJECAJ TROŠKOVA NA OSNOVICU POREZA NA DOBIT

4.1 Pojmovno određenje troškova

Prije svega važno je razlikovati pojmove utroška, izdataka, troška i rashoda. Utrošak je količinsko trošenje sirovina, materijala, sati rada ili sl., izraženo u metrima, komadima, satima rada ili nekoj drugoj količinskoj jedinici mjere. Izdatak je svaki odljev novca, bez obzira da li je se radi o gotovini ili novcu sa žiro računa. Rashodi su smanjenje ekonomskih koristi za trgovačko društvo, bilo da je riječ o smanjenju imovine ili povećanju obveza. Rashod je širi pojam od troška, jer su troškovi samo jedna vrsta rashoda, budući da se neke kategorije RDG knjiže izravno kao rashodi, a ne preko troškova. Troškovi se evidentiraju prema nastanku, te se uglavnom dijele na proizvodne i neproizvodne. Glavna razlika je to što proizvodni troškovi tek nakon prodaje troškova postaju rashodi, a neproizvodni troškovi direktno terete rashode razdoblja.¹⁹

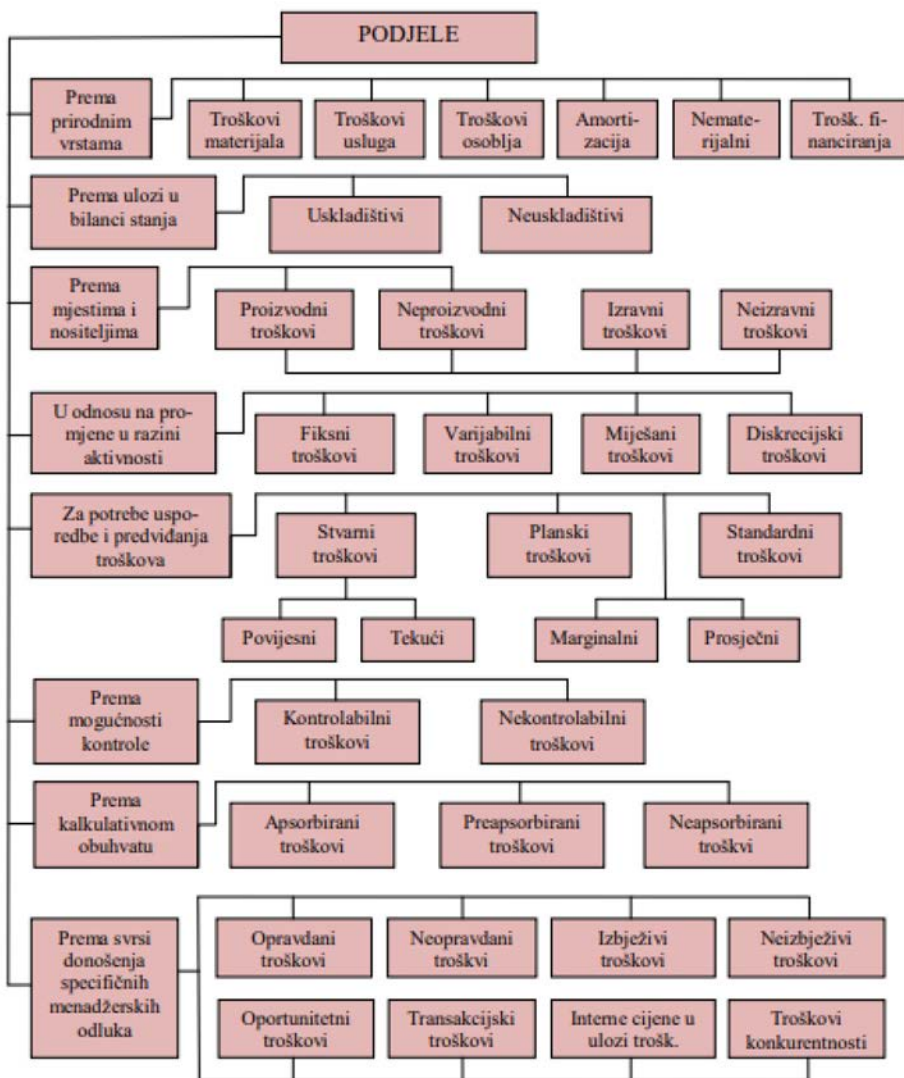
Definiranje ovih pojmova je važno jer su slični i usko povezani, ali je bitno da vrlo često može nastati jedan od njih, dok drugi ne nastaje. Troškovi i izdaci su povezani jer najčešće s izdatkom nastane i trošak, osim u situaciji kada su unaprijed plaćeni troškovi budućeg razdoblja pa se oni raspoređuju na razdoblja na koja se odnose. Kao što je prethodno navedeno, iako se trošak smatra rashodom, to nije uvijek tako, prvenstveno kada se radi o proizvodnim troškovima, gdje je proces proizvodnje dugačak, kao naprimjer u građevinarstvu, brodogradnji. Postoji mogućnost da nastane izdatak i s njime povezan rashod, a da nije nastao trošak, na primjer kod donacija koje se knjiže odmah na rashod.²⁰

Troškovi se mogu podijeliti na više načina, ovisno o tome tko ih promatra i u koju svrhu. Sljedeća slika prikazuje podjelu troškova.

¹⁹ Belak, V. (1995.). Menadžersko računovodstvo. Zagreb:RRIF, str 130.

²⁰ Ponoš, J. (2019.). Analiza utjecaja troškova na poreznu osnovicu i obračun poreza na dobit. Split: Sveučilište u Splitu, str.23.

Slika 1: Podjela troškova

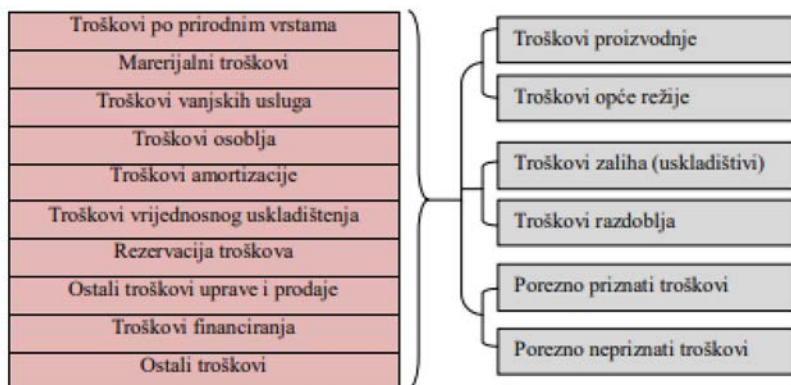
Izvor: Belak, V. (1995.): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, str 145.

4.2 Utjecaj troškova na finansijski rezultat i osnovicu za obračun poreza na dobit

Prije izračuna finansijskog rezultata i osnovice poreza na dobit potrebno je troškove poslovanja klasificirati prema vrstama, ovisno o samoj prirodi troška. Slika 2 prikazuje osnovnu podjelu troškova kako bi se mogao točno utvrditi finansijski rezultat i osnovica za obračun poreza na dobit, te posljedično i iznos poreza na dobit. Kao što je prethodno navedeno samo se troškovi

proizvodnje raspoređuju na rashode nakon prodaje proizvoda na koji se ti troškovi odnose i troškove administracije, uprave i prodaje koji odmah terete rashode razdoblja.

Slika 2: Klasifikacija troškova prilikom utvrđivanja financijskog rezultata i osnove za obračun poreza na dobit

Izvor: Belak, V. (2005.): Računovodstvene podloge za upravljanje troškovima, RRIF, MMV (9), str 56.

Povezano s prethodnom podjelom, nužno je i troškove podijeliti na uskladištive te neuskuladištive. Finalno, nužna je podjela troškova na porezno priznate te porezno nepriznate troškove.²¹ Pritom su porezno priznati troškovi kao što sam naziv kaže porezno priznati te se rashodi koji su posljedica takvih troškova odbijaju od ostvarenih prihoda i drugačije ne utječu na porezni rezultat. Porezno nepriznati troškovi, odnosno rashodi koji su posljedica takvih troškova se ponajprije oduzimaju od prihoda da bi se dobio računovodstveni financijski rezultat, ali prilikom izračuna porezne osnove uvećavaju računovodstveni financijski rezultat. Najčešći primjeri ovakvih vrsta troškova su prekomjerni manjkovi, amortizacija iznad dvostruko dopuštenih stopa, troškovi reprezentacije te troškovi povezani s korištenjem osobnih automobila.²²

²¹ Belak, V. (2005).Računovodstvene podloge za upravljanje troškovima. Zagreb:RRIF, MMV (9), str.56

²² Ponoš, J. (2019.). Analiza utjecaja troškova na poreznu osnovicu i obračun poreza na dobit. Split: Sveučilište u Splitu, str. 25.

4.3 Utjecaj porezno nepriznatih troškova na poreznu osnovicu za obračun poreza na dobit

Iako po svojoj prirodi troškovi te rashodi umanjuju poreznu osnovicu za obračun poreza na dobit, postoje posebne kategorije troškova i rashoda koji nisu porezno priznati te je za njih potrebno korigirati osnovicu za obračun poreza na dobit.

Temeljem odredbe iz Zakona o porezu na dobit u članku 7. (NN 177/04; 114/22; dalje Zakon) i

Pravilniku o porezu na dobit (NN 148/13, 115/16, 121/19, 114/22; dalje Pravilnik) stavke koje uvećavaju osnovicu porezna na dobit su:

1. Amortizacija (čl. 12. St. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)
2. 50% troškova reprezentacije (čl. 7. St. 1. t. 3. Zakona)
3. Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)
4. Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. St. 1. t. 5. Zakona)
5. Rashodi utvrđeni u postupku nadzora (čl. 7. Zakona)
6. Dobit kontroliranog inozemnog društva (čl.30.b i 30.c Zakona)
7. Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)
8. Prekoračeni troškovi zaduživanja (čl. 30.a Zakona)
9. Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)
10. Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7.st. 1 . t. 10. Zakona)
11. Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)
12. Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)
13. Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)
14. Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. St. 5. i 6. Zakona i čl. 22. Pravilnika)
15. Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl.16. Zakona)
16. Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)
17. Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)
18. Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)
19. Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)

20. Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja
21. Povećanja dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)

Reprezentacija kao jedan od najznačajnijih porezno nepriznatih troškova uvećava osnovicu za obračun poreza na dobit, odnosno 50% ovog troška nije porezno priznato. Iako se na ovaj način svojevrsno kažnjava poduzetnike za korištenje ove vrste troškova, reprezentacija je vrlo bitna za samo poslovanje poduzeća te odnose s poslovnim partnerima, što u konačnici dovodi do poboljšanja profitabilnosti poduzeća.

Troškovi osobnih automobila su također porezno nepriznati trošak, iako 50% ovih troškova uvećava osnovicu za obračun poreza na dobit, ova vrsta troška je jedna od najčešće zloupotrebljivanih troškova. Posebice kada je riječ o manjim poduzećima gdje je samo jedan vlasnik te na račun poduzeća može priznati 50% PDV-a kao pretporez²³, kao i sve ostale troškove koji se odnose na automobil. Na ovaj način se radi višestruka manipulacija, zbog toga što se plaća manje poreza na dobit (kroz povećane troškove poduzeća), plaća se manji PDV (vlasnik kao fizička osoba ne bi mogao tražiti povrat poreza), te se država zakida i za porez na dohodak (u situaciji kada bi si vlasnik isplaćivao dobit).

Troškovi amortizacije iznad dvostruko dopuštenih stopa su specifična kategorija porezno nepriznatih troškova. Pritom je vrlo bitno ispravno klasificirati dugotrajnu imovinu da bi se ispravno odredile i stope amortizacije (uz uvažavanje posebnih skupina imovine namijenjene prodaji na koju se ne obračunava amortizacija, iako imovina ima dugotrajni vijek trajanja).²⁴

Prijava poreza na dobitak prema kojoj se utvrđuje porezna osnovica i obavlja obračun za porez na dobitak predaje se u jednom primjerku Poreznoj upravi na obrascu PD, čiji je sadržaj propisan čl. 47. Pravilnika. Osim općih podataka o poreznom obvezniku treba popuniti i financijske podatke koji su podijeljeni na poglavlja:

²³ RRIF. Dostupno na https://www.rrif.hr/najvljene_su_promjene_u_oporezivanju_od_1_sijecanj-1545-vijest/ (pristupljeno 23. 7 2022)

²⁴ Ibid.

- I. Dobit/ gubitak iz računa dobiti i gubitka
- II. Povećanje dobiti / smanjenje gubitka
- III. Smanjenje dobiti / povećanje gubitka
- IV. Porezna osnovica
- V. Porezni gubitak
- VI. Porezna obveza
- VII. Porezne olakšice, oslobođenja i poticaji
- VIII. Porezna obveza nakon odbitaka olakšica, oslobođenja i poticaja
- IX. Pregled neiskorištenih prava na prijenos gubitaka prema godinama nastanka

Svako poglavlje se sastoji od više redaka, a značajnije se stavke se pojašnjavaju u nastavku.

Na redne brojeve koji slijede u Obrascu PD (od 5 do 25) unose se porezno nepriznati rashodi za koje se povećava dobitak iskazan na red. br. 3. Obrasca PD, odnosno smanjuje gubitak iskazan na red. br. 4. Obrasca PD. Osim porezno nepriznatih rashoda, dobitak se uvećava (gubitak umanjuje) i za neke prihode (red. br. 25.) koji poprimaju obilježje „poreznih prihoda“ jer tijekom 2021. godine nisu knjiženi na kontima razreda 7 niti su kao računovodstveni prihodi uključeni u račun dobitka i gubitka odnosno ne nalaze su u ukupnim приходima na red. br. 1 Obrasca PD. O tome više uz pojašnjenje red. br. 25. Obrasca PD.²⁵

Tablica 1: **Stope amortizacije i dvostruko dopuštene stope amortizacije dugotrajne imovine**

Naziv amortizacijske skupine	Redovan otpis		Ubrzani otpis	
	Stopa %	Koristan vijek	Stopa %	Koristan vijek
Za građevinske objekte i brodove veće od 100 BRT	5	20	10	10

²⁵ Jurić, Đ., (2022). Godišnji obračun poreza na dobitak za 2021.godinu: sastavljanje Obrasca PD. RRIF, XXXII (1), str.87

Za osnovno stado i os. automobile	20	5	40	25
Za nematerijalnu imovinu, opremu, vozila, (osim osobnih automobila), te za mehanizaciju	25	4	50	2
Za računala, računalnu opremu i programe, mobilne tel., i opremu za računalne mreže	50	2	100	1
Za ostalu nespomenutu opremu	10	10	20	5

Izvor: Autor

Tablica 1 daje pregled redovnih i dvostruko dopuštenih stopa amortizacije koje proizlaze iz Zakona o porezu na dobit, ali i računovodstvenih politika i procjena korisnog vijeka trajanja dugotrajne materijalne imovine.

Iako poduzetnici često manipuliraju ubrzanom amortizacijom, ponekad koriste i veće od dvostruke stope amortizacije. Taj iznos troška amortizacije iznad dvostruko dopuštene svote je porezno nepriznat, ali taj isti trošak postaje porezno priznat u nekoj od narednih godina kada se za to ostvare uvjeti. Iz svega je očito da je ovaj trošak specifičan u odnosu na ostale troškove koji ako su jednom porezno nepriznati, takvima i ostaju.

Troškovi prekomjernih manjkova vrlo često znaju nastati u djelatnosti ugostiteljstva, kao rezultat raznih faktora koji utječu na poslovanje, a ponajprije zbog same prirode, odnosno kvarljivosti hrane. Država kroz određivanje ovog troška kao porezno nepriznatog nastoji smanjiti neracionalno raspolaganje hranom, ali i ujedno smanjiti manipulacije u poslovanju ugostitelja. Iako, kada se pogleda u praksi, oporezivanje prekomjernih manjkova nema značajan utjecaj na smanjivanje sive ekonomije, a niti utječe na raspolaganje s hranom.²⁶

²⁶ Ponoš, J. (2019.). Analiza utjecaja troškova na poreznu osnovicu i obračun poreza na dobit. Split: Sveučilište u Splitu, str. 27.

4.4 Manipulacije s porezno priznatim troškovima s ciljem smanjivanja osnovice poreza na dobit

Povezano s prethodno navedenim troškovima osobnih automobila, moguće su razne manipulacije s troškovima, a sve s ciljem korigiranja financijskog rezultata, izvlačenja novca iz poslovnog subjekta te istodobno zakidanja države za poreze.

Jedne od vrlo čestih manipulacija se odnose i na prodaju poslovnih prostora u kojima djeluje poduzeće vlasnicima poduzeća koji kasnije kroz najam vrlo jednostavno izvlače dobit iz poduzeća (neusporedivo jednostavnije u odnosu na isplatu dobiti i uz plaćanje manje poreza). Vrlo su česte situacije kupnje mobitela, računala te druge opreme za uredsko poslovanje u osobne svrhe vlasnika poduzeća. Kao jedna od najčešćih manipulacija pojavljuje se i trošak reprezentacije kada vlasnici poduzeća često znaju u osobne svrhe koristiti troškove objeda u restoranima i slično. Sumarno, može se zaključiti da su bezbrojne mogućnosti zlouporabe troškova poslovanja, bez obzira na napore države da reducira zlouporabe i nadalje će postojati brojne mogućnosti te će se stvarati neke nove, ovisno o promjenama zakonskih propisa.²⁷

²⁷ Ibid., str. 28.

5. SASTAVLJANJE PRIJAVE POREZA NA DOBIT

Trgovačka društva i druge pravne osobe rezidenti koje samostalno i trajno obavljaju gospodarsku djelatnost radi stjecanja dobitka su obveznici poreza na dobit te moraju predati Poreznoj upravi Prijavu poreza na dobit (na obrascu PD) najkasnije 4 mjeseca nakon isteka poreznog razdoblja za koje se utvrđuje porez. Porezno razdoblje se može odnositi na dio godine: kod novo osnovanog trgovačkog društva (od dana osnivanja do 31.12.), od 1. 1. do dana koji prethodi likvidaciji ili stečaju, od dana otvaranja stečaja do kraja poslovne godine, od dana otvaranja do okončanja postupka likvidacije. U prijavi poreza na dobit utvrđuje se porezna osnovica za plaćanje poreza na dobitak. Osnovica poreza na dobit je dobit utvrđena prema računovodstvenim propisima kao razlika prihoda i rashoda, uvećana i umanjena prema odredbama Zakona o porezu na dobit.

5.1 Sastavljanje PD obrasca

5.1.1 Predradnje prije sastavljanja PD obrasca

Tijekom poslovne godine knjiže se poslovni događaji uz korištenje knjigovodstvenih programa sukladno dokumentaciji, vrši se unos ulaznih i izlaznih računa, provodi se obračun i sastavljanje PDV obrasca (kod onih poduzetnika koji su u sustavu PDV-a). Svi poslovni događaji evidentiraju se na računima glavne knjige – financijsko računovodstvo, a dio njih utječe na poslovni rezultat.

Kada su proknjiženi svi poslovni događaji koji se odnose na jednu poslovnu godinu, pojavljuje se stanje u poslovnim knjigama koje obuhvaća promjene od 1. siječnja do 31. prosinca (za poduzetnike kojima je poslovna godina jednaka kalendarskoj). Poduzetnici koji su osnovani tijekom godine, poslovne knjige obuhvaćaju promjene od datuma upisa u Registar poreznih obveznika do 31. prosinca.

Prije zaključivanja računa razreda 4 – *Troškovi prema vrstama, financijski i ostali rashodi* i razreda 7 – *Pokriće rashoda i prihodi razdoblja*, prema ostvarenim prihodima potrebno je obračunati članarinu turističkim zajednicama i naknadu za općekorisne funkcije šuma ako za to postoji obveza. Obveznici članarine turističkim zajednicama posebno su propisani sukladno djelatnostima koje obavljaju. Također su propisane i stope po kojima se ova članarina plaća. Obračun se predaje na obrascu TZ-1.

Obveznici naknade za općekorisne funkcije šuma su poduzetnici koji imaju prihod preko 3.000.000,00 kn a obračun se predaje Ministarstvu poljoprivrede na obrascu OKFŠ. U navedene obrasce uključuju se svi predujmovi uplaćeni tijekom godine te se njihova svota oduzima od obveze za plaćanje ili ako su predujmovi veći od obveze, nastaje potraživanje za pretplatu koja se može koristiti kao predujam za iduće razdoblje ili se traži povrat. Knjiženja vezana uz obračun provode se s datumom 31. prosinca.

Na datum bilanciranja (31. prosinca) poduzetnici koji su radili s inozemstvom (treće zemlje ili EU) ili imali promete po deviznim računima, svode stanje u devizama po srednjem tečaju HNB-a te iskazuju tečajne razlike.

Nakon provedenih zaključnih knjiženja, knjiži se raspored troškova i utvrđivanje financijskog rezultata u razredu 7 na računu 790 – *Razlika prihoda i rashoda*. Financijski rezultat poslovanja je računovodstveni dobitak ili gubitak. Nakon toga ostvareni financijski rezultat se unosi u obrazac PD gdje se utvrđuje osnovica poreza na dobit te svota poreza na dobit ili porezni gubitak za prijenos. Porezni gubitak se može prenositi pet kalendarskih godina.

Svota poreza na dobit utvrđena u obrascu PD knjiži se u poslovnim knjigama kao povećanje obveze na računu 2430 – *Obveze za porez na dobit* te umanjeње ostvarenog dobitka ili povećanje gubitka preko računa 803 – *Porez na dobit (gubitak)*.

5.1.2 Popunjavanje PD obrasca

Poduzetnik sve obrasce šalje elektronski putem ePorezne odabirom odgovarajućeg obrasca (PD ili PD-NN, PD-NN je porezna prijava po novčanom načelu). Na zaglavlju sučelja se nalaze podaci obveznika predaje porezne prijave, te je važno unijeti broj zaposlenih na temelju ostvarenih sati rada u toj godini.

Sljedeća slika prikazuje izgled sučelja ePorezne za predaju obrasca PD.

Slika 3: Zaslone e-porezne slanje PD obrasca

The screenshot shows the 'Obrazac PD' (Tax Return Form) in the ePorezna system. The header includes the ePorezna logo and the user's name 'TANJA BILIĆ KOVAČEVIĆ' with the company 'ACCOUNTING T.B.K. D.O.O. (08638837807)'. The navigation menu includes 'POČETNA', 'OBRASCI', 'PROFIL', 'ZAHTJEVI', and 'ADMINISTRACIJA'. The main content area is titled 'Obrazac PD' and contains a sidebar with actions like 'Pošalji', 'Provjeri', 'Uvezi', 'Izvezi', 'Pohrani', 'Otvori', 'Novi', and 'Prilozi'. The main form is divided into sections: 'PODACI O POREZNOG OBVEZNIKU' (Taxpayer Data) and 'PRIJAVA POREZA ZA RAZDOBLJE' (Tax Declaration for Period). The taxpayer data includes OIB (08638837807), company name (ACCOUNTING T.B.K. D.O.O.), address (ZAGREB, I. PETRUSEVEC I. ODVO), and employee count (3). The tax declaration section includes the tax period (01.01.2020 to 31.12.2020) and a checkbox for 'Rješenje PU o različitom razdoblju od kalendarskog' (Tax authority decision on a different period from the calendar year).

Izvor: ePorezna društva Accounting T.B.K. d.o.o.

Nakon toga se unose i ostali dijelovi obrasca. U nastavku se prikazuje primjer dostavljenog obrasca PD putem sustava ePorezna.

POTVRDA ZAPRIMANJA OBRASCA	
Tip zaprimljenog obrasca:	Obrazac PD
OIB:	08638837807
Naziv:	ACCOUNTING T.B.K. D.O.O.
Porezno razdoblje:	1.1.2021. - 31.12.2021.
Identifikator zaprimanja:	1c5d5307-714e-4738-9331-1bc2f1d5e3c7
Identifikator zaprimljenog obrasca:	1066c113-6ac4-409e-94f2-eafb5c79b51e
Vrijeme zaprimanja:	21.4.2022. 11:50
Potpisnik:	TANJA BILIĆ KOVAČEVIĆ , OIB: 83355675318

PRIJAVA POREZA NA DOBIT

za razdoblje od 1.1.2021. do 31.12.2021.
(dan, mjesec, godina) (dan, mjesec, godina)

Podaci o poreznom obvezniku:

Naziv / ime i prezime poreznog obveznika	Osobni identifikacijski broj
ACCOUNTING T.B.K. D.O.O.	08638837807

Broj zaposlenih na osnovi stvarnih sati rada (cijeli broj) na kraju poreznog razdoblja	2
--	---

Potvrda primitka prijave (popunjava Porezna uprava)	
(Nadnevak)	(Potpis)

Izvor: ePorezna društva Accounting T.B.K. d.o.o.

UTVRĐIVANJE POREZNE OSNOVICE I POREZNE OBVEZE

R.br.	Opis	Iznos (u kunama i lipama)
I. DOBIT / GUBITAK IZ RAČUNA DOBITI I GUBITKA		
1.	UKUPNI PRIHODI	737.379,44
2.	UKUPNI RASHODI	577.549,44
3.	DOBIT (r.br.1 - r.br.2)	159.830,00
4.	GUBITAK (r.br.2 - r.br.1)	0,00
II. POVEĆANJE DOBITI / SMANJENJE GUBITKA		
5.	Amortizacija (čl. 12. st. 13., 16., 17., 18. i 19. Zakona)	0,00
6.	50% troškova reprezentacije (čl. 7. st. 1. t. 3. Zakona)	21.387,24
7.	Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz (čl. 7. st. 1. t. 4. Zakona)	7.838,87
8.	Manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore (čl. 7. st. 1. t. 5. Zakona)	0,00
9.	Rashodi utvrđeni u postupku nadzora (čl. 7. Zakona)	0,00
10.	Dobit kontroliranog inozemnog društva (čl. 30.b i 30.c Zakona)	0,00
11.	Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe (čl. 7. st. 1. t. 7. Zakona)	0,00
12.	Prekoračeni troškovi zaduživanja (čl. 30.a Zakona)	0,00
13.	Povlastice i drugi oblici imovinskih koristi (čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona)	0,00
14.	Rashodi darovanja iznad propisanih svota (čl. 7. st. 1. t. 10. Zakona)	0,00
15.	Kamate na zajmove dioničara i članova društva (čl. 8. Zakona)	0,00
16.	Kamate između povezanih osoba (čl. 14. Zakona)	0,00
17.	Rashodi od nerealiziranih gubitaka (čl. 7. st. 1. t. 1. Zakona)	0,00
18.	Amortizacija iznad propisanih stopa (čl. 12. st. 5. i 6. Zakona i čl. 22. Pravilnika)	0,00
19.	Iznos povećanja porezne osnovice zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	0,00
20.	Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja (čl. 9. Zakona)	0,00
21.	Vrijednosno usklađenje zaliha (čl. 10. Zakona)	0,00
22.	Vrijednosno usklađenje financijske imovine (čl. 10. Zakona)	0,00
23.	Troškovi rezerviranja (čl. 11. Zakona)	0,00
24.	Povećanja porezne osnovice za sve druge rashode (čl. 7. st. 1. t. 13. Zakona) i ostala povećanja	0,00
25.	Povećanja dobiti za ostale prihode i druga povećanja dobiti (čl. 17. st. 5., 6. i 7. Zakona, čl. 6. st. 7. Zakona i čl. 12.a Pravilnika)	0,00
26.	UKUPNA POVEĆANJA DOBITI / SMANJENJA GUBITKA (r. br. 5. do 25.)	29.226,11
III. SMANJENJE DOBITI / POVEĆANJE GUBITKA		
27.	Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1. t. 1. Zakona)	0,00
28.	Potpore u slučaju posebnih okolnosti (čl. 6. st. 6. Zakona)	48.056,25
29.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6. st. 1. t. 3. Zakona)	0,00
30.	Nerealizirani dobici i ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6. st. 1. t. 2. i st. 2. Zakona)	0,00
31.	Smanjenje dobiti za ostale prihode	0,00
32.	Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16. Zakona)	0,00
33.	Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6. st. 1. t. 4. Zakona)	0,00
34.	Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6. st. 1. t. 5. (r. br. 34.1. i r. br. 34.2.)	21.532,00
34.1.	Državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14. Pravilnika)	21.532,00
34.2.	Državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15. Pravilnika)	0,00

Izvor: ePorezna društva Accounting T.B.K. d.o.o.

35.	UKUPNA SMANJENJA DOBITI / POVEĆANJA GUBITKA (r. br. 27. do 34.)	69.588,25
IV. POREZNA OSNOVICA		
36.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	119.467,86
37.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	37.475,66
38.	Porezna osnovica (r. br. 36. – r. br. 37.)	81.992,20
V. POREZNI GUBITAK		
39.	Dobit / gubitak nakon povećanja i smanjenja (r. br. 3. + r. br. 26. – r. br. 35.) ili (r. br. 4. – r. br. 26. + r. br. 35.)	0,00
40.	Preneseni porezni gubitak (čl. 17. Zakona)	0,00
41.	Porezni gubitak za prijenos (r. br. 39. – r. br. 40.)	0,00
VI. POREZNA OBVEZA		
42.	Porezna osnovica (r. br. 38.)	81.992,20
43.	Porezna stopa (čl. 28. Zakona)	10,00
44.	Porezna obveza (r. br. 42. × r. br. 43.)	8.199,22
VII. POREZNE OLAKŠICE, OSLOBOĐENJA I POTICAJI		
45.	Olakšice i oslobođenja za potpomognuta područja (r. br. 46. + r. br. 47.)	0,00
46.	Olakšice i oslobođenja na području Grada Vukovara (čl. 28.a st. 1. Zakona i čl. 42. Pravilnika)	0,00
47.	Olakšice i oslobođenja na području I. skupine (čl. 28.a st. 2. Zakona i čl. 42. Pravilnika)	0,00
48.		
49.	Olakšice prema čl. 8., 9., 15.a, 25. i 26. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 1. i 2. Pravilnika (r. br. 49.1. + r. br. 49.2. + r. br. 49.3. + r. br. 49.4.)	0,00
49.1.	Iznos olakšice za mikropoduzetnike uz primjenu umanjene stope za 50%	0,00
49.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	0,00
49.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 75%	0,00
49.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	0,00
50.	Olakšice prema čl. 25. Zakona o poticanju ulaganja i čl. 43.a st. 3. Pravilnika (r. br. 50.1. + r. br. 50.2. + r. br. 50.3. + r. br. 50.4.)	0,00
50.1.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 50%	0,00
50.2.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 65%	0,00
50.3.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 85%	0,00
50.4.	Iznos olakšice uz primjenu umanjene stope za 100%	0,00
51.	Ukupni iznos poticanja ulaganja (r. br. 49. + r. br. 50.)	0,00
52.	Ukupni iznos olakšica, oslobođenja i poticaja (r. br. 45. + r. br. 51.)	0,00
VIII. POREZNA OBVEZA NAKON ODBITKA OLAKŠICA, OSLOBOĐENJA I POTICAJA		
53.	Porezna obveza (r. br. 44. – r. br. 52.)	8.199,22
54.	Uračunavanje poreza plaćenog u inozemstvu (čl. 30. Zakona)	0,00
55.	Porezna obveza (r. br. 53. – r. br. 54.)	8.199,22
56.	Uplaćeni predujmovi	1.236,88
57.	Razlika za uplatu (r. br. 55. – r. br. 56.)	6.962,34
58.	Razlika za povrat (r. br. 56. – r. br. 55.)	0,00
59.	Predujmovi za sljedeće porezno razdoblje (čl. 47. st. 3. t. 59. Pravilnika)	683,27

Izvor: ePorezna društva Accounting T.B.K. d.o.o.

IX. PREGLED NEISKORIŠTENIH PRAVA NA PRIENOS GUBITKA PREMA GODINAMA NASTANKA					
Događaj		Preneseni gubitak	Dobit u poslovnoj godini	Gubitak u poslovnoj godini	Prijenos gubitka u sljedeće porezno razdoblje
Godina		IZNOSI (u kunama)			
Prethodna razdoblja po godinama	2011.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2012.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2013.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2014.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2015.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2016.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2017.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2018.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2019.	0,00	0,00	0,00	0,00
	2020.	0,00	0,00		37.475,66
Porezno razdoblje	2021.	37.475,66	119.467,86	0,00	0,00

ZA ISTINITOST I VJERODOSTOJNOST PODATAKA JAMČIM VLASTITIM POTPISOM

NADNEVAK 21 04 2022

TANJA BILIĆ KOVAČEVIĆ HR83355675318.2.2
(porezni obveznik/opunomoćenik/ovlašteni porezni savjetnik)

Izvor: ePorezna društva Accounting T.B.K. d.o.o.

S obzirom na specifičnosti popunjavanja obrasca PD u nastavku se donosi pojašnjenje pojedinih stavki iz obrasca PD.

Pod redni broj 5 - Amortizacija se unosi:

- Iznos amortizacije obračunate na nabavnu vrijednost osobnih automobila i ostalih sredstva za osobni prijevoz koja prelazi 400.000,00 kn po pojedinom sredstvu uključujući i pripadajući PDV.
- Iznos porezno nepriznatog troška amortizacije: apartmana i kuća za odmor, plovila i zrakoplova i svi pripadajući troškovi koji su nastali u vezi s korištenjem ove dugotrajne materijalne sukladno čl. 12. st. 16., 17. i 18. Zakona o porezu na dobit.

- Iznos troškova operativnog najma apartmana i kuća za odmor, plovila, zrakoplova, te svi pripadajući troškovi koji su nastali u poreznom razdoblju po osnovi korištenja navedene imovine sukladno čl. 12., st. 16. i 19. Zakona o porezu na dobit.

Za priznavanje amortizacije, potrebno je od iznajmljivanja plovila ostvariti prihod najmanje 7 % nabavne vrijednosti te za apartmane i kuće za odmor najmanje 5 %.

Pod redni broj 6 – 50% reprezentacije se unosi:

- Iznos 50% reprezentacije s pripadajućim PDV-om za ugošćavanje poslovnih partnera
- Iznos 50% troškova nastalih u vezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim automobilom ili drugim sredstvima za osobni prijevoz poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba.
- Darovi sa ili bez utisnutog znaka tvrtke ili proizvoda poslovnim partnerima sukladno čl.7. st. 1. t. 3 . Zakona o porezu na dobit
- Iznos 50% troškova odmora, športa, rekreacije i razonode

Pod redni broj 7 – Iznos nepriznatih troškova za osobni prijevoz se unosi:

- ✓ 50 % troškova nastalih u vezi s vlastitim ili unajmljenim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz (osobni automobil, plovilo, helikopter, zrakoplov i sl.) poslovnih, rukovodnih i drugih zaposlenih osoba – ako se na osnovi korištenja sredstava za osobni prijevoz ne utvrđuje plaća sukladno čl.7.st.1.t.4.Zakona o porezu na dobit.

Pod redni broj 8 – Manjkovi na imovini se unosi:

- ✓ Iskazuju se manjkovi na imovini iznad visine utvrđene odlukom Hrvatske gospodarske komore, odnosno Hrvatske obrtničke komore, u smislu Zakona i Pravilnika o PDV-u, po kojoj osnovi se ne plaća porez na dohodak ako je odluku da se ne tereti odgovorna osoba donio upravni odbor, nadzorni odbor ili skupština trgovačkog društva, a zbog nepostojanja objektivne mogućnosti utvrđivanja osobne odgovornosti radnika, člana društva ili druge fizičke osobe za koje se nije moglo teretiti odgovornu osobu pa stoga

ovaj manjak ne predstavlja nečiji dohodak, već je porezno nepriznati rashod koji uvećava osnovicu poreza na dobitak. Riječ je o trajno porezno nepriznatom rashodu. Prema tome, na ovaj redni broj unosi se prekomjerni manjak uvećan za pripadajući PDV sukladno čl. 7. st.1. t.5.Zakona)

Pod redni broj 9 – Rashodi utvrđeni u postupku nadzora se unosi:

- ✓ Rashodi utvrđeni u nekih postupcima nadzora, kao i troškovi prisilne naplate poreza i drugih davanja, zatezne kamate između povezanih osoba. Kada u postupku nadzora Porezna uprava utvrdi troškove za privatne potrebe vlasnika, a poduzetnik ih je knjižio kao poslovne rashode bez obračuna i plaćanja poreza na dohodak (nije ih proglasio plaćom u naravi), moramo a taj iznos uvećati poreznu osnovicu. Također i za zatezne kamate povezanih osoba ili povezanih društava sukladno čl. 7.Zakona o porezu na dobit.

Pod redni broj 10 – Dobit kontroliranog inozemnog društva se unosi:

- ✓ Dobitak kontroliranog inozemnog društva (čl. 30.b i 30.c Zakona).U poreznu osnovicu uključiti svotu neraspodijeljenog dobitka „kontroliranoga inozemnog društva“ moramo dostaviti „Izvješće o dobiti kontroliranog inozemnog društva“ (obrazac PD-KID) pojedinačno za svako kontrolirano inozemno društvo.

Pod redni broj 11 – Troškovi kazni za prekršaje i prijestupe se unosi:

- ✓ Svi troškovi kazni za prekršaje i prijestupe koji su izrečeni toj pravnoj osobi zbog ne vođenja poslovnih knjiga ili ne vođenja evidencije radnika i sl. Sukladno čl. 7.st.1.t. 7. Zakona o porezu na dobit.

Pod redni broj 12 – Prekoračeni troškovi zaduživanja se unosi:

- ✓ To bi značilo da se odnosi se na društva u tuzemstvu koja su dio grupacije povezanih osoba koja posluju na području više država članica EU-a i trećih zemalja u principu dio konsolidirane grupe sukladno čl. 30 a Zakona o porezu na dobitak.

Pod redni broj 13 – Povlastice i drugi oblici imovinske koristi se unosi:

- ✓ Sukladno čl. 7. st. 1. t. 9. Zakona o porezu na dobit za povlastice i druge oblike imovinskih koristi danih fizičkim ili pravnim osobama da nastane, odnosno ne nastane određeni događaj, tj. da se određena radnja obavi, primjerice, bolje ili brže nego inače ili da se propusti obaviti.

Pod redni broj 14 – Rashodi za darovanja iznad propisanih svota se unosi:

- ✓ Rashodi s osnove darovanja veći od 2% u novcu i naravi ali samo u tuzemstvu za kulturne, znanstvene, odgojno-obrazovne, humanitarne, ekološke, športske, vjerske i druge svrhe udrugama i drugim osobama koje ove djelatnosti obavljaju po posebnim propisima i sto tako može bolesnik biti i zaposlenik to se ne tretira kao plaća nego kao dar. Sve što prelazi 2% od ukupnih prihoda godine ranije nije porezno priznati trošak i također uvećava poreznu osnovicu sukladno čl. 7.st. 1.t. 10. zakona o porezu na dobit.

Pod redni broj 15 – Kamate na zajmove dioničara i članova društva se unosi:

- ✓ Porezno nepriznati rashod koji se iskazuje na ovom rednom broju odnosi se na obračunane kamate na zajmove primljene od dioničara i člana društva koji drži najmanje 25 % dionica ili udjela u kapitalu ili glasačkih prava tuzemnog poduzeća – primatelja zajma, ako su bilo kada u poreznom razdoblju ti zajmovi premašili četverostruku svotu udjela tog dioničara (člana društva) u kapitalu ili glasačkom pravu, utvrđenu u odnosu na svotu i razdoblje trajanja zajmova u 2021. godini. Prema tome, u skladu s čl. 8. Zakona, porezno su nepriznate kamate one koje su obračunane na svotu zajma (glavnice) koja prelazi četverostruku svotu udjela u kapitalu.

Pod redni broj 16 – Kamate između povezanih osoba se unosi:

- ✓ Kamate između povezanih osoba odnosi se na osobe kod kojih jedna osoba sudjeluje izravno ili može i neizravno u upravi ili kapitalu druge osobe, sve povezane osobe u bilo kojem smislu ili iste osobe sudjeluju izravno ili neizravno u upravi, nadzoru ili kapitalu

društva prema Općem poreznom zakonu. „U smislu Općeg poreznog zakona povezanim osobama se smatraju društva koja u međusobnom odnosu mogu stajati kao:

- ✓ Društvo koje u drugom društvu ima većinski udio ili većinsko pravo odlučivanja, ovisno i vladajuće društvo
- ✓ Društvo koncerna
- ✓ Društva s uzajamnim udjelima koja su povezana tako da svako društvo ima više od četvrtine udjela u drugom društvu
- ✓ Društva povezana poduzetničkim ugovorima, i to: ugovorima o vođenju poslova društva, ugovorima o prijenosu dobiti te ostalim poduzetničkim ugovorima koji se upisuju u sudski registar²⁸

Pod redni broj 17.,18. i 19 -Na poziciju Rashoda od nerealiziranih gubitaka unosimo: trošak vrijednosnog usklađenja dionica i udjela klasificiranih kao “financijska imovina namijenjena za trgovanje”(knjižimo dugovno na konto 4780-*Nerealizirani gubici od financijske imovine*, a protustavka je potražno na konto 119-*Vrijednosno usklađivanje financijske imovine-kratkotrajne*) i uključeni u račun dobiti i gubitka , ako do kraja poreznog razdoblja ove dionice ili udjeli nisu prodani. Ako bi napravili amortizaciju iznad propisanih stopa tj. dopuštenih stopa morali bi za taj iznos uvećati poreznu osnovicu.

Pod redni broj 20 – Vrijednosna usklađenja i otpis potraživanja se unosi:

- ✓ Ako je u 2021. godini nastupila zastara za potraživanje od kupca koje je u prethodnim poreznim razdobljima (u 2020. ili prije) bilo vrijednosno usklađeno kao porezno priznati trošak, a do trenutka nastupa zastare poduzetnik (vjerovnik) nije poduzeo radnje za osiguranje naplate duga pažnjom dobroga gospodarstvenika u skladu s čl. 9. st. 2. i 3. Zakona.
- ✓ Ako su u 2021. godini na temelju odluke poduzetnika provedena vrijednosna usklađenja potraživanja od kupaca (knjiženje: 445 /1290) kod kojih NIJE proteklo više od 60 dana od dana dospijeća do 31. prosinca 2021.

²⁸ Gregić Advisory. Dostupno na: <https://gregic-advisory.com/2020/01/09/povezane-osobe-i-pd-ipo-obrazac/> (pristupljeno 18. 3.2021.)

- ✓ Ako je u 2021. godini provedeno vrijednosno usklađenje potraživanja koje prethodno nije bilo knjiženo u prihode (npr. potraživanje stečeno cesijom ili asignacijom).
- ✓ Ako je u 2021. godini na temelju odluke poduzetnika proveden definitivni otpis još nezastarjelog potraživanja (knjiženo je: 4811/120)
- ✓ Ako je u 2021. godini na temelju odluke poduzetnika proveden izravni (definitivni) otpis potraživanja od kupca koji je povezana osoba.
- ✓ Ako je u 2021. godini proveden otpis zastarjelih ili nezastarjelih potraživanja od kupca – građana (osim onih do 200,00 kn navedenih u čl. 9. st. 4. Zakona).
- ✓ Ako je u 2021. godini na temelju odluke poduzetnika proveden izravni (definitivni) otpis potraživanja za koje je u 2021. ili prije nastupila zastara, a to potraživanje u prethodnim godinama nije bilo vrijednosno usklađeno i račun glasi na svotu veću od 5.000,00 kn

Pod redni broj 21 – Vrijednosna usklađenja zaliha se unosi:

- Iznos troškova vrijednosnog usklađenja zaliha gotovih proizvoda, poluproizvoda, proizvodnje u tijeku, zaliha trgovačke robe, materijala, sitnog inventara, ambalaže i rezervnih dijelova ako se zalihe na kojima je vrijednosno usklađenje provedeno tijekom 2021. i dalje nalaze na skladištu na dan 31. prosinca 2021. godine.

Pod redni broj 2 – Vrijednosna usklađenja financijske imovine se unosi:

- Iznos na temelju vrijednosnog usklađenja dugotrajne i kratkotrajne financijske imovine ako je vrijednosno usklađenje knjiženo na teret troška (444) i uključeno u rashode u Računu dobiti i gubitka za 2021. sukladno čl. 10. Zakona o porezu na dobit.

Pod redni broj 23., 24. i 25. -Postoje rezerviranja koja su dozvoljena tj. porezno priznata, a to su:

- rezerviranja za otpremnine ,
- rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava,
- rezerviranja za troškove garancije tj. jamstvene rokove,
- rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima,

- rezerviranja po započetim, zakonski utvrđenim arbitražnim postupcima i postupcima mirenja,
- rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore

Sve ostalo bilo bi porezno nepriznato i uvećavalo bi poreznu osnovicu. Sve do sada navedeno uvećava našu poreznu osnovicu, sada prelazimo na „zanimljivi“ dio svim poduzetnicima jer ovaj dio umanjuje poreznu osnovicu.

Nakon stavki obrasca PD koje uvećavaju osnovicu poreza na dobit, unose se stavke koje umanjuju poreznu osnovicu. Stavke koje umanjuju poreznu osnovicu su:

1. Prihodi od dividendi i udjela u dobiti (čl. 6. st. 1.t. 1. Zakona)
2. Potpore u slučaju posebnih okolnosti (čl. 6. st. 6. Zakona)
3. Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (čl. 6.st.1.t.3.Zakona)
4. Nerealizirani dobiti i ostali rashodi ranijih razdoblja (čl. 6.st.1.t. 2. i st.2. Zakona)
5. Smanjenje dobiti za ostale prihode
6. Smanjenje dobiti zbog promjene metode utvrđivanja porezne osnovice (čl. 16.Zakona)
7. Trošak amortizacije koji ranije nije bio priznat (čl. 6.st. 1. t. 4. Zakona)
8. Ukupni iznos državnih potpora, čl. 6.st. 1.t. 5. (r.br. 34.1. i r.br. 34.2.)-državna potpora za obrazovanje i izobrazbu (čl. 14.Pravilnika) i državna potpora za istraživačko razvojne projekte (čl. 15.Pravilnika)

Poreznu osnovicu možemo smanjiti:

za prihode od dividendi i udjela u dobitku drugog trgovačkog društva, one se NE oporezuju kod poduzetnika koji ih stječe da ne bi došlo do dvostrukog oporezivanja, zato što je već jednom bilo oporezivano , tako da ovdje imamo umanjeње za taj iznos prihoda.

Jedna nova pozicija u PD obrascu javlja se u PD za 2020.godinu a odnosi se na umanjeње porezne osnovice za svotu potpora primljenih radi ublažavanja negativnih posljedica u slučaju nastanka posebnih okolnosti izazvanih virusom COVID-19 u skladu s čl. 107.a OPZ-a s time da su tu prihodi od HZZ koje su poduzetnici dobili i još i otpisani doprinosi od strane Porezne uprave.

Ako smo nekada u nekim poreznim razdobljima imali otpisano je potraživanje od kupca kao porezno nepriznati trošak, a onda je u tekućem poreznom razdoblju sam od sebe nas iznenadio i neočekivano platio račun , tada smo imali uvećanje sada imamo umanjeње.

Poduzetnici jako vole olakšice za školovanja, jer kako i sami kažu „dva puta“ su im priznate, dobro ne baš dva puta nego drugi puta u propisanom postotku, a odnosi se na:

- obrazovanje i izobrazbu radnika
- za istraživačko razvojne projekte

Postotci su propisani po veličinama poduzetnika:

Slika 4: Raspored po veličini poduzetnika

	Mikro i mali poduzetnici	Srednji poduzetnici	Veliki poduzetnici
OPĆE OBRAZOVANJE	do 80 %	do 70 %	do 60 %
POSEBNO OBRAZOVANJE	do 45 %	do 35 %	do 25 %

} od nastalih opravdanih troškova

Izvor: RRIF časopis, Sastavljanje PD obrasca, str.114, siječanj XXXII (1).

Nakon provedenih korekcija porezne osnovice kroz umanjeња i povećanja, u obrascu PD se evidentira porezna osnovica.

Ako poduzetnik tekuću godinu posluje s dobitkom, a prošle poslovao s gubitkom može prenijeti porezni gubitak i tako umanjiti osnovicu za porez. Preneseni gubitak se prenosi pet godina.

Pod redni broj 42 – Porezna osnovica se unosi:

Porezne stope od 1. siječnja 2021. godine su 10% i 18%. Kada se osnovica poreza na dobit pomnoži s odgovarajućom stopom dobije se svota poreza na dobit za poslovnu godinu. Obveze poreza na dobit moguće se smanjiti za plaćene predujmove u tuzemstvu te za svotu poreza po odbitku plaćenom u inozemstvu. Plaćeni predujmovi mogu biti i u sljedećoj godini – Porezna uprava obavještava poreznog obveznika koliko predujmova može koristiti za pojedinu godinu. Prema poreznoj obvezi izračunavaju se mjesečni predujmovi za iduću godinu. Svota mjesečnog predujma izračunava se tako da se obveza poreza na dobit podijeli s brojem mjeseci poslovanja.

Uz PD obrazac predaje se i obrazac PD-IPO ako je poduzetnik obveznik predaje. „Sadržaj obrasca PD-IPO propisan je čl .47.b Pravilnika o porezu na dobit, a sastoji se od četiri dijela:

- 1) Obveze prema povezanim osobama po osnovi primljenih zajmova i kredita
- 2) Potraživanja od povezanih osoba po osnovi danih zajmova i kredita
- 3) Obveze prema povezanim osobama po osnovi nabave roba i usluga
- 4) Potraživanja od povezanih osoba po osnovi isporuke roba i usluga.“²⁹

Uz PD treba predati i priloge :

- Bilanca na obrascu POD-BIL
- Račun dobiti i gubitka na obrascu POD-RDG
- Pregled podataka za plovila, apartmane i kuće za odmor
- Obračun za svote korištenih državnih potpora, poreznih olakšica, oslobođenja ili poticaja
- Konačni obračun turističke članarine
- Izvješće o poslovnim događajima s povezanim osobama(Obrazac PD-IPO)

²⁹TEB. Dostupno na: <https://www.teb.hr/novosti/2019/tko-podnosi-obrazac-pd-ipo-za-2018/>
(pristupljeno 18. 3.2021.)

6. ZAKLJUČAK

Poduzetnici koji od svoje gospodarske djelatnosti ostvaruju dobit obveznici su plaćanja poreza na dobit. Svaka država određuje stopu poreza na dobit koja se mora primjenjivati, a samim time obvezuje poduzetnike na obračunavanje porezne obveze po toj poreznoj stopi i plaćanje poreza na dobit.

Poduzetnik ima u cilju ostvariti što veću dobit, ali istodobno nastoji da porezna obveza bude što manji iznos poreza na dobit, za to postoje porezne olakšice koje provodimo kroz ispunjavanje PD obrasca, iz iskustva znam da im je jako važno da imaju financijsku dobit, jer to im „jača“ bilancu, a nasuprot toga da im je porezna obveza umanjena za niz propisanih olakšica.

Izrada završnog računa i utvrđivanje osnovice poreza na dobit zahtjeva je i složen postupak koji iziskuje i široku razinu znanja te potrebu praćenja promjena u zakonskom okviru. Također je važno istaknuti da je veliko olakšanje predaja obrazaca elektronski zbog ugrađenih upozoravajućih poruka koje javljaju o nastalim pogreškama.

Za kraj prigodna izreka bi bila:

„Da bi nekome dala, država prije mora nekome uzeti.“ George Herber³⁰

³⁰ Mudre izreke; George Herber dostupno na: <https://tinyurl.com/52vjef74> (pristupljeno 20.10.2022.)

7. LITERATURA

Bašić, I. (2018.): Nastavni materijali, Porezni management (Porezno planiranje), Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split

Bedeković, M. (2017.): Porezni sustav, Autorizirana pitanja s primjerima iz prakse, Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici, Virovitica

Belak, V. (2005.): Računovodstvene podloge za upravljanje troškovima, RRIF, Zagreb, broj 9

Jančiev, Z. i Stupić, J. (2016.): Hrvatski porezni sustav, Ministarstvo financija, Zagreb

Jurić, Đ., (2022): Godišnji obračun poreza na dobitak za 2021. godinu -Sastavljanje Obrasca PD, RRIF, siječanj 2022.

Kesner-Škreb, M. (2005.): Uvod - o porezima, Institut za javne financije, Zagreb

Nikolić, N. (1999.): Počela javnog financiranja, Sveučilište u Splitu, Split

Ponoš, J. (2019.): Analiza utjecaja troškova na poreznu osnovicu i obračun poreza na dobit, Specijalistički diplomski stručni. Split: Sveučilište u Splitu

Ribarić Čučković, E. (s.a.): Nastavni materijali, Porezi – definicija, obilježja, klasifikacija, opravdanje, Sveučilište u Rijeci

RRIF (2018): Najavljene su promjene u oporezivanju od 1.siječnja 2019

Web mjesta:

Porezna uprava.

https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dobit.aspx,
(pristupljeno 25.07.2022.)

Porezi. <https://www.ijf.hr/upload/files/file/porezi.pdf> (pristupljeno 23.07.2022.)

Zakon. <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>, (pristupljeno 23.07.2022. i 26.07.2022.)

Gregić Advisory. <https://gregic-advisory.com/2020/01/09/povezane-osobe-i-pd-ipo-obrazac/> (pristupljeno 18.03.2021.)

<https://www.teb.hr/novosti/2019/tko-podnosi-obrazac-pd-ipo-za-2018/> (pristupljeno 18.03.2021.)

Mudre izreke. <https://tinyurl.com/52vjef74> (pristupljeno 20.10.2022.)

POPIS SLIKA

Slika 1: Podjela troškova	14
Slika 2: Klasifikacija troškova prilikom utvrđivanja financijskog rezultata i osnovice za obračun poreza na dobit.....	15
Slika 3: Zaslona e-porezne slanje PD obrasca.....	23
Slika 4: Raspored po veličini poduzetnika.....	34

POPIS TABLICA

Tablica 1:Stope amortizacije i dvostruko dopuštene stope amortizacije dugotrajne imovine
..... **Pogreška! Knjižna oznaka nije definirana.**